

një koineje gojore toske (jugore) dhe të koineve të tjera gojore gege (veriore) që para periudhës së Rilindjes. Për sa i takon konesë toske, ajo e sheh formimin e saj të favorizuar nga vetë “relievi” dialektor më “i butë” i toskërishtes në kahasim me gegërishten, nga lidhjet më të dendura ekonomike ndërmjet trevave të jugut, nga letërsia e pasur gojore dhe nga roli i vjershëtarëve të shek. XVIII-XIX të quajtur “bejtexhinj” dhe që i përkisnin kryesish tekstit të bektashinjve.

Autori i kumtesës, duke vlerësuar idetë dhe tezat e A. V. Desnickajas dhe në hullinë e hapur prej saj, shqyrton disa rrethana që, me gjasë (verojetë), kanë ndihmuar në krijimin e premisave të formimit të shqipes letrare. Të tilla janë krijimi i një pashallëku të centralizuar e me jetë ekonomike të dendur dhe me tiparet e një formacioni shtetëror autonom nga Ali pashë Tepelena (pashallëku i Janinës, 1787-1822); roli i Janinës si qendër e jetës politike, ekonomike e kulturore të këtij pashallëku dhe pikë takimi e shqiptarëve nga krahina të ndryshme edhe pas vrasjes së Ali pashë Tepelenës (1822); roli i kolonive shqiptare në vise të ndryshme të Perandorisë Osmane (Stamboll, Egjipt) dhe më gjerë (Rumania, Bullgari); alfabetizimi i një mase jo të vogël shqiptarësh nëpërmjet shkollave në gjuhën greke dhe përhapja e mësimit të gjuhës shqipe në këto shkolla etj.

M. M. Макарцев

(Россия, Москва)

СЛАВЯНСКИЙ ДИАЛЕКТ БОБОШТИЦЫ IN STATU MORIENDI И ЕГО МОДАЛЬНАЯ СИСТЕМА

На протяжении последнего столетия славянский диалект Бобоштицы (*kajnas* ‘как мы’ или ‘у нас’) находится в ситуации языкового контакта с албанским языком: албанский выступает как язык обучения в школе, общения с государственными органами, а в последние десятилетия и как язык бытового общения. Из шести носителей кайнас, которые живут в селе, только двое могут осуществлять на нем полноценную коммуникацию, и только для одного из них (Илью Кунешка, 1925 г.р.) кайнас был основным языком общения в детстве.

В докладе предполагается рассмотреть модальную систему кайнас на материале синтаксической программы МДАБЯ (6.5). На основе предварительного анализа можно сделать вывод, что модальная система кайнас не показывает значительных отклонений от модальных систем юго-западных македонских говоров. В то же время примыкающая к модальности, но не включаемая в нее категория (ад)миративности (пункт 6.6.2 программы; в выборе термина для категории мы опираемся на работы С. Дилэнси) и с формальной, и с семантической точки зрения резко отличается от того, что мы находим в описаниях юго-западных македонских говоров и что мы могли бы ожидать, исходя из работ по балканославянской лингвистической географии. Это, возможно, связано с идиолектными особенностями единственного носителя и с интерференцией разносторонних языковых влияний (албанский как *Dachsprache*, чешский как язык, на котором Ильо Кунешка получал высшее образование в Карловом университете в Праге). Приведем парадигму *l*-форм в (ад)миративном значении:

<i>jäskaj imal zvijäto</i>	<i>nie imalme/imalo zvijäto</i>
<i>ti imal zvijäto</i>	<i>vie imalte/imalo zvijäto</i>
<i>toj imal zvijäto</i>	<i>tie imalo zvijäto</i>

Примечательно, что в данном фрагменте языковой системы кайнас резко отличается от других балканославянских языков и диалектов и сближается типологически с восточнославянскими (отсутствие связки во всех трех лицах) и с польским языком (спрягаемые формы *l*-причастия). Мы рассмотрим как возможное чешское влияние, так и роль албанского языка как возможного катализатора процесса и его возможный след в формах 1-2 pl.

УДК 811.18

ББК 81.2

А454

Албанская филология, балканистика, проблемы языкоznания.
Материалы международной конференции, посвященной 100-летию
со дня рождения члена-корреспондента РАН Агнии Васильевны
Десницкой. 27–30 сентября 2012 г. / Отв. редактор А. Ю. Русаков.
СПб. : Нестор-История, 2012: — 132 с.

ISBN 978-5-905986-80-2

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

д. филол. н. А. Ю. Русаков (отв. редактор);
к. филол. н. А. Х. Гирфанова, к. филол. н. М. В. Домосильтцкая,
к. филол. н. А. В. Жугра, к. филол. н. Н. Л. Сухачев.

*Утверждено к печати
Институтом лингвистических исследований РАН*

Конференция проводится
при поддержке РГНФ — грант № 12-04-14024г (рук. А. Ю. Русаков)
Издание подготовлено при финансовой поддержке
РГНФ — грант № 11-04-00231а «Островные и периферийные диалекты
балканских языков: грамматика и лексика»
и гранта № НШ-4453.2012.6 Президента РФ
«Школа индоевропейского сравнительно-исторического языкоznания»
(рук. Л. Г. Герценберг, Н. Н. Казанский)

ISBN 978-5-905986-80-2

© Коллектив авторов, 2012

© ИЛИ РАН, 2012

© Редакционно-издательское оформление.

Издательство «Нестор-История», 2012